

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР МАТЕРИНСТВА ТА ДИТИНСТВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Центру

Протокол №1 від 06.08.2024 р.

Голова Вченої ради
академик НАМН України
ЮРІЙ АНТИПКІН

ПОЛОЖЕННЯ

про етичний кодекс працівників та осіб, які навчаються у

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України»

1. Загальні положення

1.1. Етичний кодекс працівників та осіб, які навчаються у ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України» (далі – Кодекс) є локальним нормативним документом ДУ «ВЦМД НАМН України», що визначає вимоги до працівників та осіб, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України», стандарти поведінки і взаємовідносини сторін, які включені в освітній процес.

Кодекс складений відповідно до моральної сутності ДУ «ВЦМД НАМН України», норм медичної етики, спрямованих на ствердження добра, гуманізму, людяності та загальноновизнаних норм етики, моралі, поваги до колег, держави і суспільства в цілому.

1.2. Метою цього Кодексу є всебічний і гармонійний розвиток працівників та осіб, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України»,

сприяння співпраці і досягнення найвищих результатів у сфері професійної діяльності кожного члена трудового колективу та осіб, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України».

1.3. Завданнями цього Кодексу є:

1) визначення правил поведінки, що сприяють формуванню соціальної самосвідомості як сукупності моральних цінностей в різних сферах спілкування;

2) зміцнення корпоративної культури осіб, які працюють і навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України», підтримка в трудовому колективі духу згуртованості, патріотизму, демократії, гордості за приналежність до ДУ «ВЦМД НАМН України»;

3) створення максимально комфортних умов навчання і роботи, сприятливого психологічного клімату в освітньому середовищі ДУ «ВЦМД НАМН України»;

4) збереження і зміцнення престижу та іміджу ДУ «ВЦМД НАМН України» як закладу вищої освіти з стійкими етичними традиціями за рахунок формування в суспільній свідомості образу працівника та особи, яка навчається у ДУ «ВЦМД НАМН України», як високоінтелектуальної, всебічно розвиненої та соціально корисної особистості.

1.4. Цей Кодекс є моральним орієнтиром і поширюється на всіх осіб, які:

1) працюють у ДУ «ВЦМД НАМН України»;

2) навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України»;

1.5. Основними моральними принципами всіх вищенаведених осіб повинні бути:

1) Гуманне ставлення до людей;

2) повага до прав, честі і гідності іншої особи;

3) порядність;

4) чесність;

5) правдивість;

6) відповідальність і вірність прийнятим зобов'язанням;

7) принциповість.

1.6. Усі працівники та особи, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України», повинні сприймати себе як відповідальних членів трудового колективу та студентського самоврядування, пишатися своєю приналежністю до нього, слідувати моральним і етичним правилам і пам'ятати, що кожний вносить свій внесок у зміцнення іміджу і ділової репутації ДУ «ВЦМД НАМН України».

2. Загальні обов'язки працівників та осіб, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України»

2.1. Поважати права і гідність особистості. Взаємовідносини між особами, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України», та працівниками ДУ «ВЦМД НАМН України» повинні ґрунтуватися на взаємоповазі та співпраці, тактовності і коректності, ввічливості та взаємодопомоги.

2.2. Являтися носіями високої культури, порядності, толерантності, сприяти моральному та культурному росту інших.

2.3. Піклуватися про дотримання корпоративних і суспільних інтересів. Слідувати нормам професійної та корпоративної етики, утримуватися непродуманих заяв.

2.4. Показувати власним прикладом повагу до традицій, історії, символіки ДУ «ВЦМД НАМН України», необхідність дотримання правил трудової та навчальної дисципліни згідно Статуту, Правил внутрішнього розпорядку, інших нормативних документів та цього Кодексу.

2.5. Ставитися дбайливо до майна ДУ «ВЦМД НАМН України», стежити за чистотою і порядком на його території; не залишатися байдужим до порушення чистоти і порядку іншими.

2.6. Дотримуватися етичних норм мови, поведінці, дотримуватися дрес-коду у ДУ «ВЦМД НАМН України».

2.7. Пам'ятати про високий статус ДУ «ВЦМД НАМН України», як національного закладу, з честию і гідністю носити його і своєю працею виправдовувати високе звання працівника ДУ «ВЦМД НАМН України».

2.8. Займати принципову позицію у випадках порушення законодавства, Статуту ДУ «ВЦМД НАМН України» та цього Кодексу.

2.9. Не допускати дискримінації працівників та осіб, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України», за національною, расовою, релігійною, гендерною та іншими ознаками в індивідуальному порядку і в рамках діяльності суспільно-політичних і студентських організацій.

2.10. Підвищувати свою громадянську активність. Не вести політичну та ідеологічну агітацію, а також не займатися комерційною рекламою на території ДУ «ВЦМД НАМН України», не вести діяльності, що ставить під сумнів високий моральний статус працівника та особи, яка навчається у ДУ «ВЦМД НАМН України».

2.11. Не вести антигромадську діяльність, яка дестабілізує порядок у ДУ «ВЦМД НАМН України» та поза її межами, не здійснювати дій, які суперечать Конституції, законодавству України.

3. Поведінка працівників

3.1. У педагогічній діяльності:

- 1) ставитися до роботи у ДУ «ВЦМД НАМН України» як до головного професійного обов'язку;
- 2) підтримувати широку і глибоку компетентність у сфері дисциплін, що викладаються;
- 3) підтримувати високий рівень педагогічної кваліфікації;
- 4) чесно і об'єктивно оцінювати знання, вміння і навички осіб які навчаються;
- 5) дотримуватися трудової дисципліни, правил внутрішнього розпорядку, утримуватися Від використання мобільних засобів зв'язку на практичних заняттях і лекціях;
- 6) не розголошувати стороннім особам інформацію, що стосується осіб, які навчаються: дані про їх академічну успішність та особисті відомості, отримані в ході індивідуального спілкування;
- 7) не вимагати і не приймати матеріальних цінностей або послуг за виставлення особам, які навчаються, оцінок чи заполегшене проходження ними процедур контролю знань, умінь і навичок;
- 8) не вчиняти дій, які можуть бути кваліфіковані як вербальна або фізична агресія щодо осіб, які навчаються, залякування, переслідування;
- 9) не допускати висловлювань, що принижують честь і гідність осіб, які навчаються, застосування грубої лексики по відношенню до них.

3.2. У науковій, науково-дослідній та лікувально-діагностичній діяльності:

- 1) віддавати свої сили, знання, досвід справі примноження наукових досягнень ДУ «ВЦМД НАМН України»; проводити наукові дослідження відповідно до принципу відкритості отриманих наукових результатів для критики, повторної перевірки і використання іншими дослідниками;
- 2) прагнути до максимального зменшення несприятливого впливу досліджень на людей, тварин і навколишнє середовище, дотримуватися принципів біоетики та екології;
- 3) не вдаватися до плагіату, привласнення ідей з неопублікованих джерел;
- 4) використовувати результати наукових досліджень своїх колег відповідно до прийнятих в академічному середовищі правил цитування і оформлення посилань;
- 5) дотримуватися права співавторів;

6) здійснюючи функції рецензента, прагнути до об'єктивної оцінки дослідницьких проектів і наукових робіт;

7) дотримуватися конфіденційності неопублікованої інформації, отриманої в ході рецензування або наукового керівництва;

8) сприяти науковому зростанню осіб, які навчаються, а також придбанню ними навичок відповідального проведення наукових досліджень.

3.3. У адміністративно-управлінській і господарській діяльності:

1) перешкоджати порушенню професійної етики у відносинах між членами трудового колективу ДУ «ВЦМД НАМН України»;

2) прагнути до ефективного розв'язання проблем ДУ «ВЦМД НАМН України» та його окремих членів у найкоротші терміни;

3) зберігати відкритість для громадського контролю своєї діяльності;

4) при прийнятті рішень зберігати неупередженість, толерантність та принциповість;

5) не приймати рішень, ґрунтуючись на анонімних або неперевірених даних.

3.4. У відношеннях з колегами:

1) зберігати ввічливе і шанобливе ставлення до колег в особистому спілкуванні і при публічному обміні думками, не підривати навмисно їх професійну репутацію;

2) не вчиняти дій, які кваліфікуються як залякування, переслідування, вторгнення в приватне життя і образа, не поширювати неправдиву компрометуючу інформацію про колег;

3) не допускати дискримінації колег на підставі соціального статусу.

3.5. По відношенню до ДУ «ВЦМД НАМН України»:

1) поважати традиції та історію ДУ «ВЦМД НАМН України»;

2) займаючись педагогічною, науковою, науково-дослідною, дослідницькою, лікувально-діагностичною та суспільно-корисною роботою за межами ДУ «ВЦМД НАМН України», не ставити під загрозу інтереси ДУ «ВЦМД НАМН України» та виконання своїх професійних обов'язків;

3) піклуватися про престиж ДУ «ВЦМД НАМН України» в галузі освітньої, наукової та інноваційної діяльності, відстоювати її інтереси з питань пріоритету тощо.

4. Поведінка осіб, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України»

4.1. У навчальній, науковій і науково-дослідній діяльності:

1) прагнути отримувати глибокі знання в відповідній області: сумлінно вчитися, не пропускати заняття без поважних причин, брати участь у навчальній, науковій та науково-дослідній роботах;

2) прагнути максимально використовувати надані можливості з придбання теоретичних знань практичних навичок з відповідної спеціальності;

3) виконувати вимоги, розпорядку передбачені Правилами внутрішнього розпорядку Центру, навчальними планами та програмами, в становленні терміни;

4) під час навчального процесу дотримуватися наступних правил: при запізненні на заняття особа, яка навчається, повинна вибачитися і запитати у викладача дозволу увійти в аудиторію;

5) під час навчального процесу дотримуватися наступних правил: при запізненні на заняття особа, яка навчається, повинна вибачитися і запитати у викладача дозволу увійти в аудиторію;

6) під час навчального процесу дотримуватися наступних правил: при запізненні на заняття особа, яка навчається, повинна вибачитися і запитати у викладача дозволу увійти в аудиторію; не перешкоджати ходу навчального процесу, вимагати цього від інших;

7) не використовувати сторонні і відволікаючі від навчання предмети (засоби зв'язку, розваги тощо);

- сигнал мобільного телефону повинен бути відключений; розмова по телефону під час заняття оцінюється як порушення етичних норм;

- не розмовляти голосно в приміщеннях;

8) особисто не використовувати і боротися з такими видами порушення навчальної дисципліни, як:

- проходження процедур контролю знань підставними особами;

- представлення в якості результатів власної праці матеріалів, взятих з Інтернет або з будь-яких інших джерел;

- підробка і фальсифікація ділових документів, що мають пряме або непряме відношення до процесу навчання;

9) поважати чужу інтелектуальну власність і дослідницький пріоритет, цитувати із зазначенням джерела матеріали, які використовуються при підготовці завдань;

10) не користуватися забороненими допоміжними матеріалами технічними засобами при проходженні процедур контролю знань, умінь навичок, спиратися виключно на отримані знання;

11) не використовувати особистих, родинних та інших зв'язків для одержання більш високої оцінки або для того, щоб домогтися інших винятків із загального регулювання;

12) не пропонувати винагород працівникам кафедр, деканам факультетів/директорам навчально-наукових інститутів або адміністрації для

того, щоб полегшити проходження процедур контролю знань, умінь і навичок або добитися інших виключень із загального регулювання;

13) не вчиняти дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу.

3.7. У відношеннях з іншими особами, які навчаються:

1) Вчитися працювати в команді і вибудовувати гармонійні міжособистісні відносини: допомагати своїм колегам у вирішенні проблем, які виникають, поважати однокурсників та інших осіб, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України»;

2) підтримувати атмосферу доброти, дружби, взаємодопомоги і взаємної відповідальності;

3) не допускати будь-яких форм приниження честі та гідності, фізичного та психічного насильства, нецензурної, лайливої мови, проявів дискримінації особи за статевою, соціальною, національною, релігійною та іншими ознаками.

3.8. У відношеннях з працівниками ДУ «ВЦМД НАМН України»:

1) Поважно ставитися до науково-педагогічних та інших працівників;

2) взаємовідносини між особами, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України», з працівниками Центру та адміністрацією, повинні ґрунтуватися на взаємоповазі і співробітництві, а також на загальноприйнятих нормах етики і безконфліктного пошуку компромісу;

3) не вчиняти дій, які кваліфікуються як переслідування, вторгнення в приватне життя працівників, не допускати в спілкуванні з ними грубості, фамільярності, висловлювань, принижуючих їх честь і гідність;

4) не поширювати неправдивої і компрометуючої інформації про працівників кафедр та інших працівників між собою та у засобах масової інформації.

3.9. На офіційних заходах у ДУ «ВЦМД НАМН України»:

1) утримуватися від гучних проявів емоцій, поважно ставитися до виступаючих на сцені;

2) під час проведення офіційного заходу сигнал особистого мобільного телефону повинен бути відключений;

3) при необхідності залишити захід до його завершення чекати паузи між виступами та йти, не привертаючи своїми діями уваги з боку виступаючих та інших глядачів.

3.5. Поза межами ДУ «ВЦМД НАМН України»:

1) завжди і всюди оберігати честь і гідність особи, яка навчається у ДУ «ВЦМД НАМН України»

2) у всіх випадках критично ставитися до своїх вчинків, передбачати їх можливі наслідки, уникати ситуацій, які можуть завдати шкоди престижу та іміджу Центру;

3) не з'являтися в громадських місцях в непристойному вигляді, не використовувати нецензурної лексики, не здійснювати непристойні дії, що ображають людську гідність і громадську мораль;

4) коректно вести себе в громадському транспорті, поступатися місцем хворим і літнім людям, а також пасажиром з дітьми;

5) під час поїздки в транспорті дотримуватися правил спілкування по телефону: користуватись ним у разі крайньої необхідності, коротко повідомляти співрозмовнику необхідну інформацію, приглушуючи тон голосу під час спілкування.

3.6. По відношенню до НУОЗ України імені П.Л.Шупика в цілому:

1) поважно ставитися до традицій, історії, символіки НУОЗ України імені П. Л. Шупика;

2) дбайливо ставитися до власності НУОЗ України імені

П. Л. Шупика: до обладнання аудиторій, техніки, бібліотечних ресурсів;

3) піклуватися про збереження чистоти в аудиторіях і на території Інституту, пам'ятати, що залишати будь-де сміття не етично;

4) визнавати необхідною і корисною всяку діяльність, спрямовану на підвищення іміджу Інституту.

4.7. У становленні до себе:

1) дотримуватись особистої гігієни і намагатися підтримувати себе в хорошій фізичній формі, вести здоровий спосіб життя

2) боротися з шкідливими звичками (палінням, застосуванням алкоголю, наркотичних речовин);

3) пам'ятати правила етикету (пропускати вперед жінок, першими вітатися з працівниками університету тощо);

4) брати активну участь у житті держави, користуючись своїм правом обирати і бути обраним;

5) недопускати зневажливих висловлювань будь-яких компрометуючих дій по відношенню до символів державності інших держав;

6) усвідомлюючи себе громадянином багатонаціональної держави, з повагою ставиться до всіх національних культур.

4. Загальні правила дрес-коду у ДУ «ВЦМД НАМН України»

4.1. Статус ДУ «ВЦМД НАМН України» передбачає певні вимоги до стилю одягу і зовнішнього вигляду (дрес-код) кожної особи, яка навчається і працює у ДУ «ВЦМД НАМН України». Це налаштовує на повагу один до одного, високопродуктивну працю; сприяє підтримці репутації та утвердженню іміджу і статусу ДУ «ВЦМД НАМН України» як закладу високої культури, моральності та професіоналізму.

4.2. Зовнішній вигляд працівників та осіб, які навчаються та працюють у ДУ «ВЦМД НАМН України», повинен бути акуратним, стриманим, охайним.

4.3. Переважним стилем одягу є офіційно-діловий.

4.4. Під час перебування в ДУ «ВЦМД НАМН України» особи, які навчаються і працюють, повинні дотримуватися професійного дрес-коду, який передбачає медичну форму (медичний халат, медичну шапочку, бахіли тощо).

4.5. У місцях загального користування (адміністрація, дирекції) особи, яка навчаються та працюють, можуть знаходитися в звичайному діловому одязі, без медичної форми.

5. Мотивація працівників та осіб, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України», до дотримання положень Кодексу

5.1. У ДУ «ВЦМД НАМН України» заохочується поведінка, яка варта визнання та наслідування, як взірцева.

5.2. Особам, які демонструють високі морально-етичні якості, може надаватись:

- переважне право на участь в міжнародних науково-практичних конференціях;
- подяка директора ДУ «ВЦМД НАМН України»;

6. Процедура реагування на порушення положень Кодексу

6.1. Контроль за дотриманням норм даного Кодексу здійснюють керівники наукових підрозділів, директор Центру, тощо.

6.2. Кожен зобов'язаний дотримуватися даного Кодексу і при виявленні порушень спробувати припинити їх власними силами.

6.3. При виявленні порушень Кодексу працівники та особи, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України», можуть звернутись до безпосереднього керівника наукового підрозділу, директора, голови Ради молодих вчених. Особи, які повідомляють про порушення або ймовірне порушення, мають гарантію захисту від переслідування.

6.4. При виникненні етичних конфліктів між працівниками ДУ «ВЦМД НАМН України» та/або особами, які навчаються в ДУ «ВЦМД НАМН України», - особи, відповідальні за контроль за дотриманням норм даного Кодексу:

- 1) вживають заходів для розв'язання конфлікту шляхом добровільного примирення учасників;
- 2) можуть виносити питання щодо неналежної етичної поведінки осіб, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України», на розгляд вченої ради Центру;
- 3) за наявності підстав, мають право звернутись до адміністрації ДУ «ВЦМД НАМН України» з клопотанням про притягнення винних працівників до відповідальності.

7. Відповідальність за невиконання положень Кодексу

7.1. Виконання положень цього Кодексу забезпечується на основі морального самоконтролю кожного члена трудового колективу ДУ «ВЦМД НАМН України» та осіб, які навчаються у ДУ «ВЦМД НАМН України».

7.2. Під час розгляду кандидатур кадровою комісією ДУ «ВЦМД НАМН України», при обранні науково-педагогічних працівників на посади за конкурсом, предметом розгляду цієї комісії, зокрема, є дотримання кандидатами норм даного Кодексу.

7.3. Порушення положень Кодексу за наявності ознак юридичної відповідальності підлягає розгляду згідно з вимогами чинного законодавства.

8. Прикінцеві положення

8.1. Цей Кодекс затверджується вченою радою ДУ «ВЦМД НАМН України» і вводиться в дію наказом директора ДУ «ВЦМД НАМН України».

8.2. Зміни та доповнення до цього Кодексу вносяться шляхом затвердження Кодексу у новій редакції.

8.3. Після затвердження Кодексу у новій редакції попередній Кодекс втрачає юридичну силу.